

GRAU EN INFERMERIA

28111 - EVOLUCIÓ HISTÒRICA I FILOSÒFICA DE LA CURA

Informació general

- Tipus d'assignatura : Obligatòria
- Coordinador : Carolina Chabrera Sanz
- Curs: Primer
- Trimestre: Primer
- Crèdits: 5
- Professorat:
  - Ester Mateo Aguilar <emateo@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

Competències que es treballen

Bàsica

- CB4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic, tant especialitzat com no especialitzat
- CB5_ Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- CB2_ Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que cal demostrar per mitjà d'una elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- CB1_ Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements d'una àrea d'estudi que tingui la base en l'educació general, i s'acostuma a trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de la vanguardia del seu camp d'estudi
- CB3_ Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir o interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi), per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants de caire social, científic o ètic

Específica

- CE11_ Identificar, integrar i relacionar el concepte de salut i les cures, des d'una perspectiva històrica, per comprendre l'evolució de la cura d'infermeria
- CE12_ Comprendre, des d'una perspectiva ontològica i epistemològica, l'evolució dels conceptes centrals que configuren la disciplina d'infermeria, així com els models teòrics més rellevants, aplicant la metodologia científica en el procés de cuidar i desenvolupant els plans de cures corresponents
- CE14_ Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria

General

-

Transversal

- CT 1 Desenvolupar la capacitat d'avaluar les desigualtats per raó de sexe i gènere, per dissenyar solucions

Descripció

Evolució històrica i filosòfica de la cura és una assignatura obligatòria que es realitza durant el primer trimestre de primer curs i que enllaça amb l'assignatura Metodologia de la cura infermera durant el tercer trimestre.

En aquesta assignatura l'estudiant assolirà les competències de primer curs necessàries per entendre la progressió de la professió infermera fins al dia d'avui contextualitzant dins de la societat, identificant els conceptes claus que ens defineixem com a professió de forma epistemològica i ontològica. D'aquesta forma l'estudiant adquirirà les bases científiques que serviran per al posterior desenvolupament de la metodologia de la Infermeria com a eina científica i professional.

L'assignatura inclou l'estudi de les bases històriques de la cura i de la base filosòfica infermera. L'anàlisi històrica del concepte de la cura permet que l'alumne compregui la funció pròpia actual del professional infermer dins de l'equip de salut i de quina forma contribueix de manera diferenciada en la salut de les persones mitjançant l'aplicació de la cura professional. Una cura desenvolupada en un marc conceptual propi, afavorit per la comprensió dels fenòmens nuclears de la disciplina i la importància dels models conceptuals infermers com a base filosòfica.

Aquesta assignatura disposa de recursos metodològics i digitals per fer possible la seva continuïtat en modalitat no presencial en el cas de ser necessari per motius relacionats amb la Covid-19. D'aquesta forma s'assegurarà l'assoliment dels mateixos coneixements i competències que s'especifiquen en aquest pla docent.

El TecnoCampus posarà a l'abast del professorat i l'alumnat les eines digitals necessàries per poder dur a terme l'assignatura, així com guies i recomanacions que facilitin l'adaptació a la modalitat no presencial.

Resultats d'aprenentatge

RA 2. Desenvolupar actituds i habilitats cognitives, psicomotrius, relacionals i comunicatives.

RA 5. Desenvolupar el raonament crític: habilitats per a l'anàlisi, l'avaluació i la formulació reflexiva d'arguments. RA 8. Conèixer les bases filosòfiques i epistemològiques de la metodologia processo de cures.

RA 8. Conèixer les bases filosòfiques i epistemològiques de la metodologia processo de cures.

RA 12. Conèixer els fonaments històrics de la infermeria

RA 13. Reconèixer les característiques epistemològiques i històriques que han contribuït al desenvolupament de la infermeria com a ciència RA 14. Conèixer els principis filosòfics de la infermeria

RA 14. Conèixer els principis filosòfics de la infermeria

RA 15. Analitzar i comparar els diferents enfocaments teòrics

RA 16. Transferir les aportacions teòriques a realitats de la infermeria en situacions simulades. RA 17. Conèixer els principis teòrics i metodològics de la infermeria

RA 17. Conèixer els principis teòrics i metodològics de la infermeria

RA 18. Coneix i utilitza les aportacions de les donces i dels estudis de gènere en la seva disciplina

RA 19. Sap fer un ús inclusiu i no sexista del llenguatge

RA 20. Identifica i problematitza les desviacions, estereotips i rols de gènere en la seva disciplina i en el exercici de la seva professió

Metodologia de treball

MD 1. Sessions de classes expositives
MD 6. Tutories presencials en grup o individuals
MD 2. Seminaris
MD 5. Presentacions de temes per part dels alumnes
MD 4. Treball individual

Es treballaren els treballs en grup i seminaris amb la **metodologia orientat a projectes (AOP)**, a l'estudiant se li aniran presentant diferents reptes al llarg de l'assignatura amb un mateix fil conductor, es crearan els grups, s'analitzaren els respectes, es resoldren per part de l'alumnat acompanyats de la docent, elaboraran el projecte i el presentaren a la resta de l'alumnat. Alhora s'involucrarà a l'alumnat durant tot el procés del seu aprenentatge fent-los actors actius del seu propi aprenentatge utilitzant diferents eines disponibles al aulari com per exemple el fòrum on l'estudiant dels diferents grups es comunicaran i alhora també aniran enviant-se mini reptes a treballar de forma setmanal, enquestes, base de dades, creació de glossari cinematogràfic on l'alumnat anirà actualitzant amb pel·lícules, sèries,... que volguin aconsellar a la resta de l'alumnat ambientant-les segons el moment històric que les representa i realitzant reflexions sobre les mateixes.

Continguts

Bloc 1: Evolució històrica de la cura

Unitat 1: Etapa domèstica de la cura

Prehistòria

Civilitzacions antigues

Món Clàssic

Unitat 2: Etapa vocacional de la cura

Cristianisme

Edat Mitjana

Món modern

Unitat 3: Etapa tècnica de la cura

Mon Contemporani

La reforma de la infermeria en el segle XIX

El segle XX

La infermeria espanyola en la etapa tècnica de les cures

Unitat 4: Etapa professional de la cura

Canvi de mil·lenni

Professionalització de la infermeria

Formació infermera

Bloc 2: Evolució de les teories en infermeria. Filosofies infermeres. Models conceptuals en infermeria. Teories i grans teories. Teories de nivell mig i el futur de les teories infermeres

Unitat 5: Filosofia, metaparadigma, teories, models d'infermeria.

Virginia Henderson

Marjory Gordon

Altres models i teories infermeres

Unitat 6: Profesió infermera

Llenguatges professionals

Competències i eixos de la professió

Treball en equip

Ètica professional

Unitat 7: Pensament crític, raonament clínic i judici clínic en infermeria

Unitat 8: Procés d'atenció infermera.

Bloc 3: Nous reptes de la professió infermera

Unitat 9: Investigació, Docència, Infermera 2.0

Activitats d'aprenentatge

Activitat	ECTS
-----------	------

AF1. Classe Magistral	1,25
AF2. Tutories presencials	0,2
AF5. Seminarios	0,2
AF6. Trabajo en grup	0,5
AF7. Trabajo individual	0,1
AF9. Estudio personal	2,75

Sistema d'avaluació

L'avaluació de les competències genèriques i específiques es realitzarà de forma continuada amb les següents activitats.

Sistema d'avaluació	Ponderació	Activitat avaluada
SE3. Treball en grup	20%	Activitat 1 Bloc 1
SE5. Seminaris	30%	Activitat 2 Bloc 1 (5%) Activitat 3 Bloc 1/2 (5%) Activitat 4 Bloc 2 (15%) Activitat 5 Bloc 2 (5%)
SE1. Examen	50%	Examen final Bloc 1, 2 i 3

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 10) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003.

Important:

L'assistència no és obligatòria, tot i que si recomanable per tal de poder assolir les competències de l'assignatura. La nota de les diferents activitats es poden veure afectades de forma individual dins de cada membre del grup en aquells casos que no acudeixin a realitzar les presentacions orals els dies marcats o no participin a l'aula durant la elaboració de les mateixes.

És necessari obtenir una qualificació mínima de 5 en la mitjana de les activitats avaluatives i l'examen haurà d'igualar o superar la nota de 5 per aprovar l'assignatura. En el cas que la nota sigui inferior la matèria estarà suspesa.

Recuperació:

Només podrà ser recuperada la nota d'examen, les notes de la resta de treballs es podran guardar únicament per al període de recuperació.

Els/les estudiants tindran opció a realitzar la recuperació d'assignatures que hagin obtingut la qualificació de 'suspens'. L'avaluació de les activitats avaluatives del treball en grup i seminaris no són susceptibles a recuperar.

Tal com s'indica a l'apartat de sistema d'avaluació d'adquisició de les competències, es conservaran les notes obtingudes dels treballs en grup que faran mitjana amb la prova d'avaluació sol·licitada en període de recuperació, sempre que en aquesta prova individual s'obtingui la qualificació mínima de 5.

Per aprovar la matèria, s'haurà d'obtenir una mitjana de 5 entre els treballs presentats en l'assignatura i la prova avaluadora de recuperació. El pes de la prova avaluadora seguirà sent del 50% de la nota.

La còpia total o parcial en qualsevol de les activitats d'aprenentatge significarà un "No Presentat" en l'assignatura, sense opció a presentar-se a la prova de recuperació i sense perjudici de l'obertura d'un expedient per aquest motiu.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Colliere MF. Promover la vida. Madrid: Interamericana McGrawHill; 1993.
- Conesa J. Historia de la enfermería un análisis histórico de los cuidados de enfermería. Madrid: McGraw – Hill; 1995.
- Generalitat de Catalunya. LLIBRE BLANC de les professions Sanitàries de Catalunya. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Sanitat i Seguretat Social; 2003.
- Henderson V. La Naturaleza de la Enfermería. Reflexiones 25 años después, 1ª ed. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill; 1994.
- Martín M. Historia de la enfermería: evolución histórica del cuidado enfermero. 3ª edición. Barcelona: Elsevier Health Science; 2017
- Nightingale, F. Notas sobre Enfermería. Que és y qué no es. 1a edició. Barcelona.Masson;1990
-

Potter, P. Fundamentos de enfermería. Madrid: Mosby/ Doyma; 1996.

- Raile Alligood, M. Modelos y teorías en Enfermería. 9ª.ed.Barcelona: Elsevier, 2018.
- Siles, J. Historia de la enfermería. Alicante: Aguaclara; 1999.

Complementaris

Audiovisuales

- Duce, D. Florence Nightingale [pel•lícula]. Reino Unido; 1985.

Bibliografies

- Adam E. Hacia dónde va la enfermería. Madrid: Interamericana;1982.
- Donahue MP. Historia de la Enfermería. Missouri: Doyma;1985.
- García C, Martínez, M. Historia de la enfermería. Evolución histórica del Cuidado Enfermero. Madrid: Humanidades y Ciencias de la Salud; 2001.
- Kérouac S, Pepin J, Ducharme F, Duquette A, Major F. El pensamiento enfermero. Barcelona: Masson; 1996.
- Rodríguez FE. Estatuto Marco del Personal Estatutario de los Servicios de Salud. Ley de Ordenación de las Profesiones Sanitarias. Sevilla: Ed. MAD.; 2003.